

ODGOVORNOST ZA KRAĐU PLOVILA NA VEZU I POSLEDICE NEISPUNJENJA UGOVORNE OBVEZE PREDAJE PLOVILA MARINI IZ UGOVORA O VEZU I ČUVANJU PLOVILA

VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Presuda broj: Rev-244/2013 od 17. travnja 2013.

Vijeće: Željko Glušić kao predsjednik vijeća te

Nenad Perin, Renata Šantek, Gordana Jalšovečki i Damir Kontrec kao članovi vijeća

Obveza vlasnika plovila iz ugovora o vezu s elementima čuvanja je predati plovilo na čuvanje, a plovilo se smatra predanim predajom navigacijske dozvole i ključeva plovila. Ključevi i dozvola ostaju na recepciji za vrijeme čuvanja. Tužitelj (vlasnik jahte) je nakon što je posljednji put odlazio iz marine i ostavljao jahtu propustio predati navigacijsku dozvolu i ključeve jahte, pa se smatra da plovilo nije uopće bilo predano na čuvanje, sukladno ugovornim odredbama. Stoga nema obveze tuženika (marine) naknaditi tužitelju štetu zbog nestanka (krađe) plovila. Uz to, ugovoreno je da marina ne odgovara za štetu uzrokovanu nemarnošću vlasnika plovila, posade ili drugih osoba koje se nalaze na plovilu. Sud je ocijenio da navedeni propust tužitelja predstavlja nemar vlasnika te da je zbog nemarnosti tužitelja plovilo nestalo iz marine, pa je tužitelj isključivo odgovoran za nastanak štetnog događaja (nestanak plovila).

Predmet spora je zahtjev tužitelja (vlasnika jahte) da mu prvotuženik (osiguratelj drugotuženika) i drugotuženik (marina) naknade štetu nastalu zbog toga što je njegova jahta ukradena s veza u marini.

U postupku pred nižestupanjskim sudovima je utvrđeno da je tužitelj vlasnik jahte T., model C. & C. te da je između tužitelja kao vlasnika jahte i marine zaključen ugovor o vezu i ugovor o ostavi kojim se marina obvezala preuzeti plovilo tužitelja na čuvanje i održavanje u marini na neodređeno vrijeme (čl. 1. Ugovora) kao i nadoknadi štetu nastalu za vrijeme čuvanja na plovilu i njegovoj uredno prijavljenoj opremi. Prema čl. 4. Ugovora, plovilo se smatra predanim na čuvanje predajom navigacijske dozvole i ključeva plovila, a čl. 6. Ugovora predviđa se ugovorno isključenje odgovornosti marine, pa je između ostalog, toč. 2. navedenog članka ugovoreno da marina ne odgovara za štetu uzrokovanu nemarnošću vlasnika plovila, posade ili drugih osoba koje se nalaze na plovilu, dok je čl. 7. toč. 3. i 4. Ugovora ugovoreno da je vlasnik plovila dužan pri dolasku plovila u marinu predati navigacijsku dozvolu i ključeve plovila na recepciji gdje ostaju za vrijeme čuvanja, a u protivnom marina ne preuzima odgovornost za plovilo.

U postupku je utvrđeno da je plovilo nestalo (ukradeno) iz marine te da je tužitelj propustio predati ključeve i navigacijsku dozvolu na recepciji marine kada je posljednji put ostavljao plovilo u marini drugotuženika, a tom je prilikom tužitelj jedan primjerak ključeva plovila ostavio u plovilu.

Nižestupanjski sudovi (Općinski građanski sud u Zagrebu presudom poslovni broj Pn-7330/97-84 od 11. lipnja 2012. i Županijski sud u Zagrebu presudom poslovni broj Gžn-2484/12-2 od 6. studenoga 2012.) ocijenili su da tužbeni zahtjev nije osnovan, jer je zbog nemarnosti tužitelja (vlasnika plovila) plovilo nestalo iz marine te je stoga tužitelj isključivo odgovoran za nastanak štetnog događaja (nestanak plovila).

Protiv drugostupanjske presude reviziju je podnio tužitelj zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava. Predložio je da se nižestupanjske presude ukinu i predmet vrati na ponovno suđenje odnosno da se pobijana presuda preinači.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Vrhovni sud Republike Hrvatske (u nastavku VSRH) odlučio je da revizija nije osnovana.

Prema odredbi čl. 392.a st. 1. Zakona parničnom postupku ("Narodne novine", broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08 i 57/11 – dalje: ZPP) u povodu revizije iz čl. 382. st. 1. ZPP revizijski sud ispituje pobijanu presudu samo u onom dijelu u kojem se ona pobija revizijom i samo u granicama razloga određeno navedenih u reviziji.

U odnosu na revizijski razlog bitne povrede odredaba parničnog postupka revident u reviziji navodi da je ostvarena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 11. ZPP jer prema njegovom mišljenju odluke nižih sudova ne sadrže razloge o svim odlučnim činjenicama. VSRH je zaključio da u postupku nije ostvarena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 11. ZPP jer su u presudi navedeni razlozi o svim odlučnim činjenicama te stoga pobijana presuda nema nedostataka zbog kojih se ne može ispitati. Iz tog razloga, VSRH je istaknuo da nije ostvaren revizijski razlog bitne povrede odredaba parničnog postupka.

Dio navoda revidenta sastoji se od prigovora pravilnosti i potpunosti činjeničnog stanja u postupku pred nižestupanjskim sudovima. Prema odredbi čl. 385. st. 1. ZPP revizija se ne može izjaviti zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pa navodi revizije u tom pravcu nisu uzeti u razmatranje.

VSRH je prihvatio ocjenu nižestupanjskih sudova da tuženici nisu odgovorni tužitelju za naknadu štete koja je tužitelju nastala zbog toga što je plovilo tužitelja nestalo (ukradeno) iz marine. Naime, s obzirom da je tužitelj propustio predati navigacijsku dozvolu na recepciji marine kada je posljednji put odlazio iz marine i ostavljao plovilo te isto tako nije predao ključeve na recepciji marine, a jedan primjerak ključeva ostavio je na plovilu, proizlazi da tom prilikom plovilo tužitelja nije niti bilo predano na čuvanje marini, a sukladno ugovornim odredbama

(čl. 4. toč. 2. i čl. 7. toč. 3. i 4. Ugovora). Stoga niti nema obveze drugotuženika naknaditi štetu tužitelju, jer je drugotuženik obavezan naknaditi štetu za vrijeme čuvanja plovila, ali tek s predajom plovila na čuvanje od strane vlasnika, s time da se plovilo smatra predanim na čuvanje s predajom navigacijske dozvole i ključeva plovila, a što u konkretnom slučaju nije ostvareno (čl. 4. toč. 1. i 2. Ugovora).

Na navode revidenta kojima revident ističe da tuženici odgovaraju za štetu temeljem odredbi čl. 268. te čl. 714. st. 1. i 3. Zakona o obveznim odnosima i čl. 2. Ugovora, VSRH je istaknuo da se takvi navodi revidenta ukazuju neosnovanima, a to stoga što, kako je već naprijed navedeno, u konkretnom slučaju nije niti došlo do predaje plovila na čuvanje, a zbog propuštanja predaje navigacijske dozvole i ključeva drugotuženiku (marini) i zbog ostavljanja jednog primjerka ključeva u samom plovilu, a sve to sukladno čl. 4. Ugovora.

Zbog toga je VSRH zaključio da su nižestupanjski sudovi pravilno primijenili materijalno pravo odbijanjem tužbenog zahtjeva, pa nije ostvaren revizijski razlog pogrešne primjene materijalnog prava. Na temelju čl. 393. ZPP revizija je odbijena kao neosnovana.

Dr. sc. Vesna Skorupan Wolff, znanstveni savjetnik
Jadranski zavod Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Zagreb

Summary:

**LIABILITY ARISING FROM THE THEFT OF THE VESSEL
ON BERTH AND THE EFFECTS OF THE NON-FULFILMENT
OF CONTRACTUAL OBLIGATION TO HAND THE VESSEL
OVER TO THE MARINA FROM THE CONTRACT OF BERTH
AND CUSTODY OF THE VESSEL**

The obligation of the owner of the vessel, arising from the contract of berth, including elements of custody, is to hand the vessel over into custody; the vessel shall be held handed over by the act of handing over the navigation licence and keys to the vessel. The plaintiff (the owner of the yacht), after having for the last time left the marina and the yacht, failed to hand over the navigation licence and keys to the vessel; it is thus held that the vessel, pursuant to contractual provisions, has not been handed over into custody. Thus the defendant (the marina) is under no obligation to settle the damages arising from the theft of the vessel to the plaintiff. Additionally, the marina shall not be liable for the damages caused due to the negligence of the owner of the vessel, the crew, or other persons present on the vessel. The court judges that the said non-fulfilment on the part of the plaintiff proves the owner's negligence, due to which the vessel disappeared from the marina. Hence, it is the plaintiff who is solely liable for the occurrence of the adverse event (theft of the vessel).